

Kernpunten

Updaten Management Plan voor UNESCO werelderfgoederen

Werelderfgoed Capacity Building
Bouwstenen voor een sterk erfgoedbeheer

augustus 2019 - Dr C. Westrik

Unesco
Nederlandse Commissie

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Kernpunten

Updaten Management Plan voor UNESCO werelderfgoederen

Het doel van het management van een werelderfgoed is ervoor te zorgen dat de waarden, authenticiteit en integriteit ervan voor de toekomst behouden blijven. Een management plan is site-specifiek en moet op maat gemaakt worden. Het is een Nederlandstalig werkdocument voor de siteholder waar de relevante informatie en acties met betrekking tot het behoud en beheer van het werelderfgoed kort en krachtig in zijn opgenomen.

Hieronder staan een aantal kernpunten om rekening mee te houden wanneer je een update van je management plan schrijft. Uitgangspunt is dat er al een werkend management plan is, dus het gaat niet over het opstellen van een management plan maar het updaten ervan.

1. Praktisch en specifiek

- Geef duidelijk aan wat de *Outstanding Universal Value* (OUV) is, wat de attributen zijn, en hoe deze door management en bescherming gehandhaafd worden De *Statement of Outstanding Universal Value* is een belangrijke uitgangspunt;
- Wat zijn de acties / toekomstperspectieven die hiervoor nodig zijn;
- Wie is verantwoordelijk voor wat, en wie doet wat;
- Wat is het benodigde budget en hoe wordt dit gewaarborgd?;
- Dit geldt voor het werelderfgoed, maar ook voor de bufferzone en de *wider setting* vanwege bijvoorbeeld mogelijke zichtlijnen, etc. Denk hierbij ook aan artikel 7.4 van het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (BKL);
- Denk ook aan onderwerpen als *capacity building* / kennisoverdracht, onderzoek, educatie en *risk / disaster preparedness*.

2. Aktiegericht

- Geef duidelijk per onderwerp aan wat de acties op de korte, middellange en langere termijn zijn om het behoud en beheer van het werelderfgoed te waarborgen. Maak dus een duidelijk timeframe;
- Ook per actie aangeven wie daar verantwoordelijk voor is, welk budget hiervoor nodig is, en waar dit vandaan moet komen;
- Wees zo concreet en specifiek mogelijk.

3. Stakeholders, waaronder lokale bewoners

- Identificeer alle stakeholders: wie zijn ze, wie waarvoor nodig (zie ook punt 8);
- Zorg ervoor dat de relevante stakeholders op constructieve en structurele wijze deel uitmaken van het management plan;
- Geef aan hoe de behoeften / belangen van de lokale bevolking erin zijn meegenomen.

4. Monitoring

- Monitoring is de kern van het werelderfgoed systeem; het is dan ook essentieel dat het management plan een cyclus van planning, implementatie, monitoring, evaluatie en feedback bevat;
- Een consistent mechanisme om effectbeoordelingen te verrichten voor voorgestelde wijzigingen, ontwikkelingen of interventies is essentieel;
- Kijk niet alleen naar de huidige impact maar ook naar veranderingen en uitdagingen die in de toekomst kunnen ontstaan. Zo kan het bewijs van de gevolgen van de klimaatverandering op de langere termijn nog niet waarneembaar zijn, maar kan het toezicht ervoor zorgen dat het zo snel mogelijk wordt geïdentificeerd;
- Worden de effecten van trends, veranderingen en voorgestelde interventies opgevolgd en beoordeeld?

4.1. Periodic Reporting

- De vragen van de periodieke rapportage kunnen helpen bij het opstellen van een monitoring lijst, alhoewel deze vragen vrij algemeen kunnen zijn. Verder specificeren voor het werelderfgoed is noodzakelijk. Dit vergemakkelijkt later ook het invullen van de periodieke rapportage. Zie <https://whc.unesco.org/en/periodicreporting/> voor meer informatie en de vragenlijst van de derde ronde Periodieke Rapportage (2018-2024).

5. Nieuwe wet- en regelgeving

- Neem nieuwe wet- en regelgeving mee in de update van het management plan zoals bijvoorbeeld de nieuwe Omgevingswet. Geef hierbij aan wat de (mogelijke) impact / werking van deze wetgeving is, en hoe deze zich tot de andere / bestaande wet- en regelgeving verhoudt: hoe ga je ermee om, welke andere partijen heb je hierbij nodig, hoe communiceer je dit naar je stakeholders?;
- Denk ook aan bijvoorbeeld internationale methodieken zoals de *Historic Urban Landscape Approach* van 2011;
- Geef duidelijk aan wat de status van het management plan is en hoe deze zich verhoudt tot de andere plannen, wet- en regelgeving (denk bijvoorbeeld aan toerisme, ontwikkeling en regionale economische plannen). In het algemeen is het zo dat internationale wetten/verdragen voor de nationale gaan.

6. Duurzaam toerisme

- Het management van duurzaam toerisme in relatie tot de werelderfgoed bestemming (*destination*) moet een integraal onderdeel van het management plan zijn. Voorbeeld vragen zijn: hoe is de infrastructuur, wat is de parkeersituatie, wat zijn de uitdagingen / mogelijkheden, hoe wordt daar mee omgegaan, hoe gaat het sturen van de toeristen flow, hoe is de lokale bevolking erbij betrokken, etc. Denk hierbij dus breder dan het werelderfgoed;
- Zie <https://whc.unesco.org/en/tourism/> voor meer details over het *UNESCO World Heritage and Sustainable Tourism Programme*

7. Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (*Sustainable Development Goals / SDGs*)

- Integreer, wanneer relevant, duurzaamheidsdoelstellingen / uitdagingen in het management plan. Laat deze SDG's ook terugkomen in de monitoringactiviteiten;
- Zie <https://whc.unesco.org/en/sustainabledevelopment/> voor meer informatie over werelderfgoed en de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen.

8. Immaterieel erfgoed

- Inventariseer in het management plan wat de relevante immateriële aspecten van het werelderfgoed zijn (denk hierbij bijvoorbeeld aan lokale gemeenschappen, culturen en kennis), en geef wie er voor verantwoordelijk is. Neem dit mee onder het stakeholdersbeleid.

Meer informatie

- UNESCO (2017). *Operational Guidelines for the Implementation of the World Heritage Convention*. UNESCO: Paris. <http://whc.unesco.org/en/guidelines/>
- De *resource manuals* van UNESCO / ICCROM / ICOMOS / IUCN: <https://whc.unesco.org/en/resourcemanuals/>
- Ringbeck, B. (2008). *Management Plans for World Heritage Sites. A practical guide*. German Commission for UNESCO: Bonn. [https://www.unesco.de/sites/default/files/2018-05/Management Plan for Wold Heritage Sites.pdf](https://www.unesco.de/sites/default/files/2018-05/Management%20Plan%20for%20World%20Heritage%20Sites.pdf)

Werelderfgoed Capacity Building

Bouwstenen voor een sterk erfgoedbeheer

Unesco
Nederlandse Commissie

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

